

LÂ İLÂHE İLLALLAH SÖZÜNÜ ÇOK SÖYLEYİN!*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Nahmeduhû bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li- azîmi sultânih... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ hayri halkihî seyyidînâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidînâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَكِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ
وَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

(حم. وابن السنی فی عمل یوم وليلة، حب. ک. هب عن علی؛ قال: عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، إِذَا نَزَلَ بِي كَرُبُّ أَنْ أَقُولَ فَذَكَرَ هَذَا الْحَدِيثَ)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 462/4 (*Lâ ilâhe illa'llâhu'l-hakîmü'l-kerîm, subhâna'llâhi, ve tebâreke'llâhu rabbü'l-arşı'l-azîm, ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l alemîn*)

(*An aliyin, kâle: Allemenî rasûlü'llâhi SAS, izâ nezele bâ kerbün en ekule fezekere hâze'l-hadîs.*)

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun...

Güzel bir ibadet ayı Ramazan'ı geçirdik. Rabbimiz nice Ramazanlara erdirsin... Güzel ibadetler, taatler yapmak nasib eylesin...

Bayrama erdik, Allah nice bayramlar gösterson... Sevdiklerimizle beraber sizlere ve bizlere asıl büyük bayram olan, cehennemden kurtuluş ve cennete girişi, ilk girenlerle beraber duhulü bizlere nasib eylesin...

Şurada Peygamber SAS Efendimizin mübarek hadislerinden bir demet okuyup izah etmek adetindegiz. Sıra *Râmuz el-Ehadis* isimli hadis kitabının 462. sayfasına ulaştı. Buradaki hadis-i şeriflerden şöyle sizi üzmeyecek, yormayacak bir miktarda okuyup izahını yapmak istiyoruz. Rabbimiz hayırlara muvaffak eylesin... Cümlemize hayırlı ilimler ihsan eylesin... Öğrendiklerimizi tatbik etmeyi, ilmiyle amel olmayı nasib eylesin... Böylece dünya ve ahiretimizi rızasına uygun olarak yaşayıp dünya ve ahirette mes'ud, bahtiyar olmayı cümlemize nasib eylesin...

Bu hadîs-i şeriflerin izahına başlamazdan önce boynumuzun borcu, sevgimizin saygımızın nişanesi, ifadesi olmak üzere Peygamber SAS Hazretleri'nin ruh-i pâkine hediye olsun diye ve onun cümle âlinin, ashabının, etbainin, ahababının ruhlarına hediye olsun diye; sâir enbiyâ ve mürselîninin, cümle evliyâullah ve mukarrabîn ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in irşadıyla meşgul olmuş olan hakiki ulemâ, verese-i enbiyâ sâdât ve meşâyih-i turûk- u aliyyemizin ruhlarına âcizâne nâçizâne ikram olsun diye;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere şumescide toplanmış olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına vâsıl olsun, ruhları şad olsun diye;

Bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye; şu camiye yapmış olanların, yaşatanların, genişletenlerin, temizleyenlerin, tazeleyenlerin ve yenileyenlerin kendilerine ve geçmişlerine hediye olsun diye;

Biz yaşayan müslümanlar da Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayıp, sâlih ameller işleyip, dünyada, ahirette mes'ud olalım diye, huzûr-u Rabbi'l-izzet'e sevdiği razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, o büyüklerimize o hediyeleri arz edelim, ondan sonra başlayalım! Buyurun:

.....

a. Sıkıntıya Düşünce Okunacak Dua...

Hiz. Ali Efendimiz RA'dan Ahmed İbni Hanbel vs. kaynaklarda kaydedildiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz; gençlerin ilk Müslüman olanı, amcazadesi, damadı, Allah'ın arslanı diye lakaplanmış olan, Hayber fatihi Hiz. Ali Efendimiz'e; kendisine bir sıkıntı geldiği, bir üzücü hadise ulaştığı zaman söylesin diye tavsiye etmiş Hiz. Ali Efendimiz'e... O da bu hadis-i şerifi bize nakletmiş.

Nedir o sözler:¹

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَكِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ
وَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

(حم. وابن السنی فی عمل یوم وليلة، حب. ک. هب. عن علی؛ قال: عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، إِذَا نَزَلَ بِي كَرْبٌ أَنْ أَقُولَ فَذَكَرَ هَذَا الْحَدِيثَ)

RE. 462/4 (Lâ ilâhe illa'llâhu'l-hakîmü'l-kerîm, subhâna'llâhi, ve tebâreke'llâhu rabbü'l-arşı'l-azîm, ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l alemîn)

Üç cümle. Başka rivayetlerden belki kulağınızda biraz değişik şekilleri de kalmış olabilir. Yani ilk karşılaştığınız bir hadis-i şerif değildir, belki

¹ Ahmed İbn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.91, no:701; Deylemi. *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.8, no:7279; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.162, no:10465; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.688, no:1873; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.256, no:10223; İbn-i Hibban, *Sahîh*, c.XV, s.372, no:6928.

Kenzü'l-Ummal, c.II, s.123, no:3449; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.479, no:15980.

daha önce de duymuşsunuzdur. Bu sözler bir şifa, manevi çare, bir deva olarak Hz. Ali Efendimiz'e Rasûlüllah Efendimiz tarafından öğretilmiş.

Mânâsına geelim. Bu sözleri yazarız, ezberleriz ama mânâsını bilerek söylemekte daha büyük fayda var. Mânâsı:

(Lâ *ilâhe illa'llàhu'l-hakîmü'l-kerîm*) “Hakîm ve kerîm olan Allah'tan gayri hiçbir ilâh yoktur.” Bir cümlesi bu.

Şimdi *ilâh*, insanların kendisini yarattı diye düşünerek ibadet ettiği varlıklara deniliyor. İnsanlar doğruyu bulmuşlarsa, Allah'a ibadet etmişler. Şaşırmış, sapıtmışlarsa, şirke düşmüşlerse; putlara tapmışlar, ağaçlara tapmışlar, yıldızlara Ay'a, Güneş'e tapmışlar... Tarih boyunca şaşırarak pek çok insan cemiyetleri yanlış şeyleri ilâh edinmiş, pek çok şeyler biliyoruz.

20. Yüzyıl'da şimdi artık bizler, Türkiye'nin Müslümanları olarak, Allah'tan gayri bir şeye tapıldığı zaman acıyoruz insanlara... Yani ağaca da tapılır mı, ineğe de tapılır mı? Öküze tapılır mı? Yıldıza, aya, güneşe tapılır mı? Şu Japonların aklı nedir? Güneş'e tapıyorlar, imparatorlarına Güneş'in oğlu diyorlar. Bu Hintlilerin zavallıların hali nedir, öküze tapıyorlar. Bu hayvancağızın ne üstünlüğü var? Yatırıyorsun, kesiyorsun boğazlıyorsun, ne oldu şimdi? Yani acıyoruz.

Ama bir de Kur'an-ı Kerim'de var ki... Bunlar görülen şeyler, bunları ayıplıyoruz biz ama, ayıplamadan bizim içimizdeki bazı kardeşlerin de taptığı bazı şeyler var. Farkına varmadan taptığı bazı şeyler var... İşte o bizim için önemli.

Başkasının kusuru onu helâk eder ama biz kendi kusurumuzu bilelim. Ayet-i kerimede buyuruyor ki:

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ

(الجاثية: ٢٢)

(*Eferaeyte meni'ttehaze ilâhehû hevâhu*) “Sen görmedin mi kendi hevây-ı nefsinin put edineni; nefsinin süflî arzularını, isteklerini mâbud edinen kimseyi?” (Câsiye, 45/23) diyor,

Ha demek ki nefsinin arzuları, hevesleri; insanın kendi nefsi demek ki bazen bir put gibi, bir ilâh gibi tapınılan bir varlık oluyor demek ki...

Türkiye’de var mı? Ne kadar çok hem de... Bu plaja gidenler niye gidiyor? Kur’an-ı Kerim’de mi yazıyor, hadis-i şerifte mi bildiriliyor? Bu sinemaya gidenler niye gidiyor, bu tiyatroya gidenler niye gidiyor? Bu kumarhaneye gidenler niye gidiyor? Bu kötü yere gidenler niye gidiyor? Şu kötü işin yapıldığı falanca yere giden niye gidiyor?

Kimisi kötülüğünü bilip gidiyor; kimisi daha da ukala, yani gitme desen bir de onu müdafaa edecek. Efendim Almanlar ne güzel yapıyormuş faşinglerle deşarj oluyormuş. O kadar rezalet yapıyorlar ki, tamam, işte senede bir defa böyle rezalet yaptı mı deşarj oluyor, ne iyi diyor. Boşalıyor diyor. Rezalet müdafaa edilir mi? Ediyor. Ukala; yani daha da berbat olmuş, kafası daha da bozulmuş.

Ama kimisi de kötülüğünü biliyor:

“—Hocam ben bu işin kötülüğünün farkındayım senin gibi amayakayı bırakamıyorum! Yakama yapışmış, bırakamıyorum!” diyor. Size belki böyle mektuplar gelmez, ama biz böyle kürsüde yüksekte oturduğumuzdan, herkes bizi gördüğünden, bize çok mektup yazıyorlar. Çeşitli dertlerini bize anlatıyorlar:

“—Hocam, ben şöyle bir derde yakalandım. Pişmanım, kurtulamıyorum, çare söyle diyor. Yani öyle dertlerden bahsediyorlar ki, burada isim söylemeden de söyleyemem o dertleri... Şu kötü alışkanlığa düştüm diyor, kötü olduğunu biliyorum hocam diyor. Yani mektupları lazım olur bir gün diye saklıyorum. Neler neler! Bu insanoğlunun içinde ne dertler var. Bu nefis insanı yakaladı mı nasıl perişan ediyor. Yani burnuna halka takıp oynatıyor adeta insanı... Adeta burnuna halkayı takıp oynatıyor kötü olduğunu bile bile...

Onun için muhterem kardeşlerim nefsimizi put edinmeyelim. Bak Hintlilerin öküze taptığını ayıplıyoruz, biz de nefsimize tapmayalım. Peki ne yapacağız? Allah'ın emrini tutacağız, nefsin emrini değil. Nefis ne diyor? İç şu içkiyi, bak boğaz içinde ne manzaralı bir yer! Önünden şırıl şırıl su akıyor, karşı tarafta ışıklar yanıyor, havada mehtap var! Getirsin garson içkileri, mezeler gelsin, iç. Tadını pek bilmiyoruz ama herhalde tatlı bir şey ki, pek çok insan bunun peşinden gidiyor.

Kim söylüyor buna? Nefsi söylüyor. O, hocanın içki içmeyin dediğini bilir, kitapların yazdığını bilir, hatta yakınlarından büyüklerinden sağ

olsalar, babasının dedesinin kızacağını da bilir ama orada onu yapıyor. Nefsi alıştırmış bir şeye, bırakamıyor. Kumar da böyle... Bak bu kumardan evin mahvoldu, işin mahvoldu, insanların arasında itibarın kalmadı. Bırak şu kumarı! Bırakamıyor. Alışmış, kudurmuştan beter derler; doğru. Alıştı mı çok fena oluyor. Kötü bir başka alışkanlığa alışmışsa, zikretmeyim; siz kendinizden, çevrenizden bilirsiniz, bırakamıyor.

İşte o nefis putunu yenmeyi öğrenecek insan. Allah'a ibadet etmeyi öğrenecek. Allah'a ibadet etmeyi bırakıp da nefse ibadet etmeye kalkışmayacak. Kimisi paraya tapar, kimisi kadına tapar, kimisi dünyaya tapar, kimisi mevkiye tapar. Herkes bir tarafa sapmış. Allah'a kulluk eden az. Halisane, merdane, kahramanca, fedakârca Allah'a kulluk eden insan az, işin doğrusu bu...

Herkes nefsinin arzusu peşinde koşuyor. Hayır yap! Paraya kıyamıyor. Hayra koş! Nefsine kıyamıyor, rahatına kıyamıyor. Ama yaz geldi mi ta Antalyalara, Alanyalara, bilmem adını duymadığım yerlere eğlenceye gidiyor; bir ay, iki ay tatile gidiyor. Ah şu mektepler tatil olsa, şu Ramazan bir geçse, bir bayramdan sonra ben yapacağımı bilirim. Pekiyi Ramazan'da o duyduğun vaazlar ne oldu? Ramazan'da hocalar bir sürü şeyler söyledi. Sen geldin ağladın, sızladın, gözyaşı döktün, ibadet ettin.

Kimisi de diyor ki:

“—Canım ibadet zamanında ibadet edeceksin, günah zamanında günah...”

Bak ne kadar yanlış! Ne felsefede insanlar var. Öyle olmaz ki!

“—Önüne yemek geldiği zaman yemek yiyeceksin, zehir geldiği zaman zehir içeceksin.” diyor musun?

“—Demem hocam, çünkü ölürüm!”.

İşte bu da maneviyatı öldürür. Ötekisi de maneviyatı öldürür. Sevap zamanında sevap yaparım, günah zamanında da günahıtan kaçınmam dedin mi, o sevaplar da gider, maneviyat da gider.

“—Hocam gençtir, bırak yapsınlar!” Yok, öyle şey yok.

“—Gençtir, yaparlar, biz de yaptık gençken...”

Sen kendi yaptığını sakla, onları da teşvik etme! Senbir kabahat işlemişsin, halt işlemişsin Allah ya affeder ya affetmez. Bari çocuklar sağlam yetişsinler. Müslüman olarak gençliklerini yaşasınlar da, onlar senin gibi alınlarına kara leke sürülmeden yaşlansınlar.

Çok çeşitli felsefeler var... Aman dikkat edin bir yer var sözü dinlenilecek: Allah’ın dergâhı. Allah’ın sözünü, emrini tutacağız, dinin buyruğu yolunda yürüyeceğiz.

Onun dışında nefis konuşur, şeytan konuşur, cahil konuşur, kâfir konuşur, müşrik konuşur, onları ayırt edeceksin. İnsanın içinden de konuşur bazen. Nefis şunu şöyle yap der. Canı çok istediği zaman bastırır bastırır, adeta bir çocuk gibi ağladığını sızladığını hissedersin içinde. Uymayacaksın!

İşte Allah'tan gayri ilah yoktur sözünün hakiki manası o. Allah'a ibadet edeceksin, Allah'tan gayriye etmeyeceksin. Allah'ın buyruğunu tutacaksın, Allah'a asi gelmeyeceksin. Allah'ın emirlerine uyacaksın; şeytanın, nefsin emirlerine uymayacaksın.

Şimdi Allah'tan gayri ilah yok. Nasıl Allah? El-Hakîm, el- Kerim... İki sıfatını zikretmiş.

Hakîm demek; her şeyi yerli yerinde, hikmetli yapan demek. Hikmetle, ölçüyle, akla ve mantığa uygun, dengeli, mükemmel tarzda yapan demek.

Her işi yerli yerindedir. Bak şu kâinatın yazına, kışına; güneşin durumuna, ayın durumuna, yıldızların haline; mevsimlere, yağmurlara; ağaçlara, çiçeklere, arılara, balıklara, kelebeklere; süslere, kokulara, ziynetlere... Yani her şeyde Allah'ın sanatını ve hikmetini görürsün.

(*Lâ ilâhe illa'llâhu'l-hakîmü'l-kerîm*) *Kerim* ne demek? *Kerim* de cömert demek. Cömert Rabbimiz, hazinelerinden, gayb hazinelerinden kullarına saçıyor.

(*Sübhâna'llâhi ve tebâreke'llâhu rabbü'l-arşi'l-azîm*) “Arş-ı Azîm'in sahibi, yüce Allah her türlü noksandan münezzehtir.”

Sübhâna'llâh; Allah her türlü noksandan münezzehtir, her türlü kemâlât ile muttasıftır. Her türlü kudrete kuvvete güzelliğe imkana, iyi sıfata sahiptir demek; her türlü kötü sıfattan müberradır, cahillerin söylediği, isnad ettiği yanlış şeylerden yücedir demek.

(*Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn*) “Övgü, medih, senâ Allah-u Teâlâ Hazretleri’nedir.” Çünkü o bize hayat vermiş, nimet vermiş, akıl vermiş, imkân vermiş, gençlik vermiş, dinçlik vermiş. Şimdi yaşlılara bakın, gençliğin kıymetini anlayın; hastalara bakın, sıhhatin kıymetini anlayın! İmana bakın, kâfirliğin ne kadar acı, kötü olduğunu anlayın! Azaları noksan olanlara bakın, azanın tam olmasının ne kadar nimet olduğunu; kışa bakın, yazın ne kadar güzel olduğunu; meyvelere bakın, açlığın, kıtlığın ne kadar zor olduğunun farkına varın!

Ne kadar övsek ödeyemeyiz. İşte bu şuuru ifade eden bu sözleri söylemeyi tavsiye etmiş. Ne olur bunları söylediği zaman insan? Bu sözlerin içinde Allah’ı iyi tanımak ve Allah’a dayanmak, güvenmek, tevekkül etmek var.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

(آل عمران: ١٥٩)

(*Inna'llàhe yuhibbü'l-mütevekkilîn*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri kendisine tevekkül edenleri sever.” (Âl-i İmrân, 3/159)

Allah kendisine dayananı, güveneni sever. Sevd mi de korur, kurtarır. Bir kulu sevdi mi Allah, başka kulların hepsi üstüne çullansalar çullanamazlar; sırtını da yere getiremezler. Zaten çullandırtmaz Allah. Çullanmak isterler ama Allah çullandırtmaz. Firavun, Musa AS’yi yakalamak istemedi mi? İstedi. Peşine düşmedi mi? Düştü. Yakalayabildi mi? Yakalayamadı. Musa AS; yanında ki mazlum sahabesiyle geçti, firavun kahroldu.

Hız. İbrahim AS'yi yakmak istediler mi? İstediler. Ateş yaktılar mı? Yaktılar. Dağlar gibi odunları yığdılar mı? Yığdılar. Ortasına Hız. İbrahim AS'yi attılar mı? Attılar. Ateş yaktı mı? Yakmadı. O insanlar onu öldürmek istediler, öldürebildiler mi? Hayır, hepsi öldü Hız. İbrahim AS'nin şanı ve namı hala yürüyor.

مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا

(البقرة: ۱۳۵)

(*Millete ibrâhîme hanîfâ*) Hanif ve Müslüman olarak İbrâhim AS'nin yoluna girmişiz. Onun yolundayız. Allah'tan gayriye tapınmayan, kimseye boyun eğmeyen, hiç kimseye eyvallahı olmayan, hakkı dobra dobra söyleyen o yiğitler yığidi peygamber, Halîlullah İbrâhim AS'ın yolundayız hepimiz, iftiharla söylüyoruz. Demek ki, insan Allah'a dost oldu mu, Allah'ın sevdiği kul oldu mu tamam, sırtı yere gelmez. Mümkün değil. İşte onu ifade ediyor bu kelimeler.

Muhterem kardeşlerim, imanınızı sağlamlaştırın! İmanlarımızı sağlamlaştıralım!

İnsanoğlunun içinde imanı elbisesinin yıprandığı gibi yıpranır, eskir. Elbisen eskimiyor mu? Rengi soluyor, paçası yırtılıyor, dizi yıpranıyor, yama yapmak icap ediyor vs. Yırtılıyor nihayet, artık atıyorsun. Elbisesinin yıprandığı gibi insanın imanı da yıpranır, tazelemek lazım!”

Onun için Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:²

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.359; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.285, no:7657; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.357; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.417, no:1424; ibn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.76, no:925; Ebû Hüreyre RA'dan.

جَدِّدُوا إِيمَانَكُمْ أَكْثَرُوا مِنْ قَوْلٍ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

(حم. لك. حل. عد. عن أبي هريرة)

(*Ceddidû îmâneküm, eksirû min kavli lâ ilâhe il-la'llàh*) “*Lâ ilâhe illa'llàh* sözünü sık sık söyleyerek imanınızı yenileyin, tazeleyin!” buyuruyor.

Lâ ilâhe illa'llah’ı çok söyleyin, tekrar tekrar söyleyin! Tabii, mânâsını düşünün düşünün söyleyeceksin.

b. “*Lâ ilâhe illa'llàh*” Sözü Belâları Önler

Gelelim ikinci hadis-i şerife.

Bu söylediğimiz merhalede tam uygun düştü. İbn-i Abbas RA’dan Deylemî *Müsnedü'l-Firdevs* isimli kitabında kaydetmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:³

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةَ وَتِسْعِينَ بَابًا
مِنَ الْبَلَاءِ أَذْنَاهَا الهمُّ

(الديلمى عن ابن عباس)

RE. 462/5 (*Lâ ilahe illa'llàhu tedfeu an kàilihâ tis'aten ve tis'ine bâben mine'l-belâ', ednâhe'l-hemmü*) “*Lâ ilâhe illa'llàh* sözü, bu sözü söyleyen mü'minden doksan dokuz çeşit

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.416, no:1768; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.51, no:1068; *Câmiü'l- Ehâdîs*, c.XII, s.34, no:11367; RE. 270/13.

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.8, no:7280; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.172; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan

Kenzü'l-Ummâl, c.1, s.82, no:226; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.480, no:15981.

belâyı def eder, belâ ona gelmez. *Lâ ilâhe illa'llâh* diyen kimseye, doksan dokuz çeşit belânın gelmesini engeller bu söz... Gelecekken durdurur, gelmesini engeller, *Lâ ilâhe illa'llâh* diyeni kurtarır. (*Ednâha*) Bu belâların en aşağısı, (*el-hemmü*) hemdir; yâni tasadır, üzüntüdür, iç sıkıntısıdır, insanın kederidir, gamıdır, elemidir.”

Yani içinde bir kasvet, bir sıkıntı, bir üzüntü belirdi; en aşağısı o... Onun gibi daha doksan sekiz çeşit derdi belâyı kulun üzerinden def eder *Lâ ilâhe illa'llâh* dedi mi.

Nasıl olacak? Ben ağzımdan bir söz söyleyeceğim, üstümden bela gidecek! Nasıl gider? Allah giderir, sen gidermiyorsun. Sen Allah'ın sevdiği sözü söylüyorsun, sevdiği insan oluyorsun; Allah gideriyor.

Başına bir dert geldiği zaman kime el açıp da yalvarıyorsun? Allah'a... Bir zelzele olsa kim sığınacaksın? Allah'a... Bir hastalansan kimden şifa isteyeceksin? Allah'tan... Ölüm hali gelirse kime döneceksin, yöneleceksin? Allah'a... Başka çare yok. Onun için *Lâ ilâhe illa'llâh* şeyin en kestirmesi. İlticanın; onun rahmetinin cûşa gelmesinin, galeyana gelmesinin en kestirme çaresi.

Onun için muhterem kardeşlerim, bu hadisleri okuyan, İslam'ı iyi anlamış, hazmetmiş olan ulemamıza saygı gösterelim! O *Lâ ilâhe illa'llâh* diyen boşuna demedi. *Lâ ilâhe illa'llâh* deyin diye tavsiye eden boşuna söylemedi. Bu hadisi duydu, ondan söyledi. Onun manevi faydası var.

Hayatlarımızda da müşahede ediyoruz. Siz de deneyin, siz de başınıza bir sıkıntı geldiği zaman söyleyin, siz de yarın başkasına nasıl anlatırsınız:

“—Bak ben bir Hocamdan bir hadis dinlemiştim ki, sıkıntıya uğradığın zaman, *Lâ ilâhe illa'llâh* dersin geçer buyuruyordu. Ben de dedim, şöyle şöyle oldum diye siz de başkasına başınızdan geçen hatıraları anlatırsınız.

c. Kadının Kocasına İtaat Etmesi

Taberani İbn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Okuduğumuz hadis-i şeriflerden üçüncüsü. Bu kadınlara bir nasihat.

Kadınlar şimdi bizim vaazlarımızı dinliyorlar el-hamdü lillah, siz burada dinliyorsunuz. Şu caminin arka tarafındaki, o çatının altındaki yerleri alt kata kadar çeşit çeşit salonlar yaptık. Sabahleyin gittim Allah razı olsun yardım edenlerden, fiilen onu yapanlardan. Çiçek gibi olmuş içerisi yani giren çıkmak istemeyecek, geniş salonlar. Oradan da kadınlar dinliyorlar bu hadisleri... Sebep olanlar sevap kazanıyor. Sevap kazanıp duracak. Dünya durdukça, bu binalar durdukça, bu iş yürüdükçe sevap kazanacaklar.

Kadınlara nasihat bu hadis-i şerif. Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:⁴

⁴ Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XI, s.356, no:12003; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.VIII, s.557, no:14154; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.336, no:44795; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.461, no:15938.

لَا أَمْرُ أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ وَلَوْ أَمَرْتُ أَحَدًا
يَسْجُدُ لِأَحَدٍ لَأَمَرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا

(طب. عن ابن عباس)

RE. 462/6 (*Lâ âmiru ehaden en yescüde li-ehadin, velev emertu ehaden en yescude li-ehadin, leemertu'l-mer'ete en tescüde li- zevcihâ.*)

(*Lâ âmiru ehaden en yescüde li-ehadin*) “Ben hiçbir kimseye, hiçbir kul ve şahsa secde etmesini söylemem, emretmem.” Ben Allah’ın peygamberiyim, Allah’a ibadet edin derim; başka bir kula git de şuna secde et demem.

(*Velev emertu ehaden yescude bi-ehadin*) “Eğer diyecek olsaydım, eğer bir kimseye git de falancaya çok saygı göstermek için secde et de, huzurunda saygını öyle belirt diye söylemek icap etseydi, (*leemertu'l-mer'ete en tescüde li-zevcihâ*) kadına kocasına secde etmesini söyledim. Çünkü kocanın kadın üzerinde hakkı var.

“—E hocam yaşadık, sen bizi hanımlarımıza karşı kuvvetli mevkiye getirdin, iyi. Demek ki biz neymişiz meğerse. Meğerse ne itibarımız varmış, neymişiz.”

Ama İslâm’ı iyi tanıyın. İslâm hiçbir kimseye ötekisine zulmetme hakkı vermiyor. Haksız baskı yapma imkânı tanımıyor. Kimsenin hakkını çiğneme salâhiyeti vermiyor. İster büyük olsun ister küçük olsun, karınca bile olsa ezmeye hak ve salâhiyet vermiyor. Yani senin gücün yeter ama, yaparsan sorar Allah, niye bunu ezdin diye onu dahi sorar. Kimsenin hakkını çiğnemek yok.

İslâm'ın güzel olan taraflarından bir tanesi, birisine bir salâhiyet verirse, ötekisine bir başka salâhiyet veriyor. Birisine bir hak verirse, ötekisine de bir başka hak veriyor, denge var. İslam gayet güzel, terazinin bu tarafına malı koyup, öbür tarafına dirhemi koyup dengelediğin gibi, her şeyi dengelemiş. Nizam dini İslâmiyet... İntizam dini... Ölçü dini... O ölçünün bir tarafını alır öbür tarafını bırakırsan olmaz.

“—Hocam bu arabaya dört tane tekerlek fazladır, bir tanesini sökeceğim, tasarruf edeyim; bodruma koyacağım, öteki tekerlekler eskidiği zaman takarım bunu...”

Gitmez, araba gitmez.

“—Hocam üç taneyle gitsin!”

Gitmez. Arabayı mahvedersin. Çarptırırsın bir yere. Neden? Dengesi böyle bunun, ölçülü, iyi düşünülmüş. O koltukların konulduğu yerin hesabı var. Öne alsan arkaya alsan bozulur. Arka tarafı, bagajı fazla yüklesen farlar havayı göstermeye başlar. Farların ölçüsü var. Dengesi bozulur.

İslâm'ın da dengesi var, evet kadının sana secde edecek kadar hürmet göstermesi lazım! Yani secde etmek yok da kadının kocasına itaat etmesi lâzım, kocanın da kadına hizmet etmesi lazım, dengeli. Yani zulmetmemesi lâzım, pataklamaması lâzım, dövmemesi lazım, sövmemesi lazım, hakkını çiğnememesi lazım, yediğinden yedirmesi lazım, giydiğinden giydirmesi lazım, hor muamele etmemesi lazım, onun kendisine emanet olduğunu bilmesi lazım.

Geçenlerde bir hadis-i şerifte okumuştuk burada galiba... Sizlere de İslam'ın güzelliğini anlatan ne güzel bir hadis-i şeriftir diye nakletmişim. Diyor ki:

“—Kendisinden ilim öğrendiğiniz hocalarınıza, alimlerinize hürmet ediniz.”

Tamam, cemaat hocaya hürmet edecek; hoca kendisine nüfuz topluyor diye düşünür ama, arkasından Peygamber Efendimiz dengelemiş işi:

“—Kendisine ilim öğrettiğiniz talebelerinize de hürmet ediniz!” Peygamber Efendimiz öyle de diyor. Yani siz bana hürmet edeceksiniz, ben size hürmet edeceğim; kadın kocasına hürmet edecek, koca karısına hürmet edecek; İslami cemiyet sapasağlam olacak.

Her şeyde bir ölçü var. Yani bir tarafı alabildiğine olmuş, öbür tarafı kalmış. Bir tarafta alabildiğine zengin, öbür tarafta alabildiğine fakir... O nizam, kapitalist nizam. Öyle dengesizlik yok. Bir tarafta alabildiğine zorbalık, salâhiyet; öbür tarafta kırbaç altında inleyen insan. Senin dediğin komünist nizamı, İslâm'da öyle şey yok.

İslâm'da ne var? İşçinin ücretini teri kurumadan bildirin, verin diyor peygamber efendimiz. Şimdi Müslüman çalıştıracağı işçiye diyecek ki kardeşim bak şu bahçenin şu kadar yeri bellenecek, kaç bellersin? Konuşacak;

“—Tamam ben sana burayı bellediğin takdirde iki bin lira para veririm, hadi bakalım başla!” diyecek; bitirdiği zaman, “Bitirdim efendim, bahçen bellendi.” dediği zaman al iki bin lirayı diyecek.

Şimdi herkes birbirinin sırtından geçinmeye çalışıyor. İşçiye çalıştırıyor, parasını vermiyor.

“—Sekiz aydır patrondan para alamadım.”

Olmaz ki! Müslümanlıkta böyle şey yok ki! Mesela Suudi Arabistan’da kardeşlerimiz çalışıyor, benim tanıdığım kardeşler var; soruyorum, “Altı aydır paramı alamadım.” İş yaptın mı? “Yaptım, parayı alamadım.” Olmaz.

Veyahut aksi oluyor, adam benim gibi yüzü yumuşak. Hadi bakalım ustam şu evi tepeden tırnağa temiz bir badana yap, bir de kapıları ondan sonra yağlı boyayla şu renge boya... Doksan bin lira, anlaştık mı? Anlaştık. Al sana parayı vereyim.

Adam bakıyorsun yok ortada. Ne oldu? İşte geleceğim de hocam bilmem ne filanca işim vardı da, bitmedi de, bilmem ne. Senden parayı aldı ya seni arkasından dolaştırıyor. Kukla gibi oynatıyor seni, yalvartıyor. Bekle de senin badananı yapsın, senin eşyaların ortada toplu, çocuklar ağlar, hanım sıkılır, çamaşırlar birikti. Ne oldu söz vermiştin, parayı da peşin verdim?

Bu sefer işçi işverene gadrediyor. Yumuşak buldu yüzünü, aptal buldu biraz, saf buldu. Aldı ya parayı, tamam. Paranın tamamını versen, işi bırakıp kaçar. Zaten parayı biraz fazla aldığını anladı mı kaçıp gidiyor. İslâm olmadığından oluyor. Müslümanlık olsa, işçi alın teri kurumadan ücretini alacak ama işi güzel yapacak.

Adam işçi, bakıyorsun bak bunların başında patron yok belli, iş veren adam yok. Neden?

Bak ağacın gölgesine geçmiş yan gelip yatıyor. Güya işçi, iş orada duruyor, on tane işçi bir araya gelmişler, bir kabloyu bir taraftan öbür tarafa çekecekler, bilmem ne, neden? Başlarında adam yok. Bulmuşlar bir aptal zengin, işi almışlar, kontrol eden de olmadığı için ağacın altında gölgeleniyor. Yav sen bunun ücretini almadın mı? Almıyor musun akşamları? Alıyor. O da öteki türlü zulüm.

İslam ölçü dinidir. İslam her şeyi dengelemiştir el-hamdü- lillâh... Biz de o ölçüye sahip olacağız. Her şeyimizle... Hoca talebesine hürmet edecek, talebe hocasına hürmet edecek. Karı kocasına saygı gösterecek; koca karısına himaye kanatlarını gerecek, helal lokma götürececek, ihtiyacını karşılayacak; evde bir muhabbet, bir bereket, bir güzellik olacak.

“—Kocasının kaşığı kadının ağzına getirip, ‘Hanım al bakalım şu lokmayı!’ diye ağzına lokma tutuvermesi bir sadakadır.” diyor Peygamber Efendimiz.

“—Sen bugün çamaşır yıkadın, yoruldu, dur bakalım aç ağzını...” filan gibi bir tatlı latife, güzel söz söylemek sadakadır diyor.

Ölçüyü kaçırmayalım! Sözü tek taraflı anlamayalım. İş Bektaşî’nin işine döndürmeyelim. Bektaşî’ye sormuşlar niye namaz kılmıyorsun diye fıkrada, Kur’an-ı Kerim namaz kılma diyor demiş. “Göster bakalım.” Kur’an-ı Kerim açmış göstermiş. İşte bak, (*Lâ takrabü’s-salâte*) “Namaza sakın yaklaşma!” diyor. Elini bu tarafa koymuş, öyle gösteriyor.

Çek bakalım elini oradan! Çek elini oradan, bakalım orada daha cümlelerin gerisi var. Namaza yaklaşma diyor ama parmağını çek oradan. Parmağını çekiyor:

لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى

(النساء: ٤٣)

(*Lâ takrabü's-salâte ve entüm sükârâ*)
“Sarhoşken namaza yaklaşmayın!” (Nisâ, 4/43)

Namaza yaklaşmayın dediğinde namaza gitmiyor ama sarhoşluğu bırakmıyor. O ayetin manası içki içme demek. İçkiyi bırakın demek. Yani içki yasağının ayetlerinden birisi o ayet-i kerime.

Onun için lafı kuyruğundan anlamamak lazım. Doğru anlamak lazım, doğru yapmak lazım.

Neden? Din oyuncak değildir. Allah intikam alır! Diniyle oynayandan intikam alır. Mahvu perişan eder. Sen şimdi anlamazsın. Şu anda elin tutuyor, kolun tutuyor, gücün kuvvetin yerinde. Sanırsın ki dağları devirirsin, öyle gelir sana. Allah bir bela verir inim inim inlersin. Perişan olursun.

Allah-u Teala Hazretleri ihmal etmez, müddet verir. Belki düzelir diye biraz salıverir. Bakalım edepsizlik yapıyor bu kul ama galiba belki düzelir; bir nasihat dinler de, bir yerden bir nasihat kulağına girer de belki düzelir diye mühlet verir Allah. Onun cezasının birden başına yumruğun inmemesinden sen aldanma, Allah görmedi sanma, ceza vermeyecek sanma. Allah'ın diniyle alay olmaz, ahkâmıyla alay olmaz. Allah Azizün zü'ntikam'dır. İntikamı çok fena olur. Mahveder.

Geçenlerde okudunuz bir yanardağ patladı; elli bin kişi lavların arasında, suların arasında ne ıstıraplar... Gazetelerde resimlerini gördünüz, duydunuz. Bir zelzele olur, bir yangın olur.

řu Çernobil atom santrali patlaması faciası devam etseydi ne yapacaktınız? Nereye kaçacaktınız? Türkiye'nin tam üstüne gelseydi, devam edip dursaydı, patlama arkasına patlama olsaydı, insanın derisini cılk yara yapan, kanser haline getiren, hasta eden, öldüren kuvvetli radyasyon; gözleri kör eden, insanları mahveden radyasyon gelse ökseydi bir memleketin üstüne, nereye kaçacaktın?

Allah durdurdu da, “Yani bak istersen böyle yaparım ha!” diye Ruslara, edepsizlikleri çok olduğundan, “Bak isterseniz böyle yaparım!” diye bir ibretli hadise gönderdi anlasınlar diye. Anlarsa anlayacak, anlamazsa daha beterini yapacak. Bak benim ne azaplarım var, dünyada sizin nasıl başınıza canınıza okurum, başınıza ne belalar açarım diye oradan bir küçük numune, bir perdenin şöyle aralanması Allah'ın azabından, çeşitlerinden bir çeşidin görünmesidir o. Hala bizim meyvelerde radyasyonun miktarı řu kadar diye millet süt içmekten vazgeçti. Yoğurt yemekten vazgeçti. Onun için Allah'ın ...

Öbür hadis-i şerife geçelim. Yani ailede reis erkektir. Onun da iki tane eli var, ayağı var; benim de iki tane elim var, iki tane ayağım var. Ben de çalışırsam kazanırım. Erkeğin üstünlüğüne ne oluyormuş? Biz eşitiz bilmem ne...

Sen Allah'ın yaratışını mı değiştireceksin? Değiştirebilir misin? Var, bugün Avrupa'da var. Biz kadınlar birleşiriz, dernek kurarız; erkeklerden çatır çatır hakkımızı alırız, onların canlarına okuruz, bizim onlardan eksik tarafımız yok, her şeyi yaparız diyen bir zibidi grup var: Feminist. Bir cereyan yani orada.

Neden? Avrupa tezatlar ülkesidir de ondan.

Avrupa'da kadının ticaret hakkı yoktu. Kadının söz hakkı yoktu. Kadın şeytanın bir parçası sayılıyordu. Kadının hiç itibarı yoktu, mirasta hakkı yoktu, iş yapma salahiyeti yoktu, mülk edinme salahiyeti yoktu. Delirttiler kadınları. Denge yok. Kadını delirttiler; şimdi deliler çıktı ortaya, erkeklere haksızlık yapıyorlar. Çünkü bir zulüm, bir başka zulümü meydana getirir. Onların başlarının belası o.

İslam, her şeyi dengeliyor. Ailede huzur ve saadet, erkek ailenin revidir, güçlü kuvvetlidir. Dışarıda çalışsın! Hanım, erkek gibi dışarı çıkamaz.

“—Çıkarım!”

“—Yahu, hamile olduğun zaman nereye gideceksin koca karnınla? Yaradılışın senin yani evde durmayı gerektiriyor. Nereye gideceksin?”

Yani mümkün değil. Yaradılışın seni ev hanımı olmaya teşvik ediyor. Onun için hilkata karşı çarpışırılar onlar. Aklı yok, dini yok, bu bilgilerden haberdar değil.

İslam, en güzel nizamı getirmiştir. Biz bu nizamın kıymetini bilelim, aile yuvamızda bu dengeyi kuralım. Mektebimizde bu dengeyi kuralım.

Cemiyetimizde bu dengeyi kuralım. Ticari hayatımızda, fabrikamızda, sanayimizde bu dengeyi kuralım. Çok mutlu olacağız, Müslüman olsak çok mutlu olacağız. Bütün dünya bize hayran kalacak. Elimizdeki imkânın farkında değiliz. Başkası böyle bakıyor, hayran kalıyor.

Bu sabah İsveçli bir genel müdürle konuştuk, oturduk. Müslüman olmuş, Müslüman adı almış, İsveçli. Avrupalı buhran içinde diyor; kendisini kurtaracak çare arıyor, nereye sarılacağını bilemiyor diyor. Genel müdür. Avrupalı Müslüman oluyor, bizim Müslümanlarımızın evlatları İslam'ın farkında değil, kıymetini anlamıyor. Neden? Avrupa'yı bilmediği için bir şey sanıyor Avrupa'yı. Halbuki Avrupalı, Avrupa'nın içinde yetiştiğinden dışı seni yakar, içi beni yakar; ben onun ne olduğunu biliyorum diyor. O, İslam'ın güzelliğini daha iyi anlıyor muhterem kardeşlerim.

İslam'ın kıymetini bilin, Allah'a kul olmanın kıymetini bilin, Allah'ın yolunda gitmenin kıymetini bilin. Allah yolunda can vermenin bile ne kadar iyi olduğunun kıymetini bilin. Mal vermenin ne kadar güzel olduğunun kıymetini bilin. Yorulmanın ne kadar dinlendirici olduğunun kıymetini bilin. Acayıptır bu iş, Allah yolunda yorulursun, dinlenmekten daha dinlendiricidir bu iş. Allah yolunda mal verirsin, çarşıda pazarda para kazanmaktan daha çok rızık kazandırıcı olur, evin içi bolluk dolar. Yav ben bu paraları veriyorum; bacadan mı yağıyor ne oluyor, evin içi bolluk dolu. Neden? Sen Allah yolundan gidince Allah kat kat veriyor. Bire on veriyor, bire yedi yüz veriyor. Bir gayri hisab

veriyor Allah yolunda yürüdüğün zaman. Allah yolunda ölürsün, Allah sana en yüksek dereceyi verir. Şehitlik. Şehitler ölmemiştir, onlara öldü demeyin diyor Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teala hazretleri. Onun için Allah yolunun ölümü de güzeldir, yaşamı da güzeldir. Vermesi de güzeldir, alması da güzeldir. Her şeyi güzeldir. Allah bu nimetin kadrini bilenlerden eylesin cümlemizi.

d. Alimlere İtibar Edilmemesi

Bu hadis-i şerifi Ebû Malik el-Eş'arî RA rivayet etmiş, Taberani'de ve İbn-i Cerir'de var. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁵

لَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي إِلَّا ثَلَاثَ خِلَالٍ أَنْ يَكْثُرَ لَهُمْ
مِنَ الْمَالِ فَيَتَحَاسَدُوا فَيَقْتَتِلُوا وَأَنْ يَفْتَحَ لَهُمُ
الْكِتَابُ، فَيَأْخُذَ الْمُؤْمِنُ يَأْخُذُ بِتَأْوِيلِهِ وَلَيْسَ
يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَأَنْ يَرَوْا ذَا عِلْمِهِمْ فَيُضَيِّعُوهُ
وَلَا يَتَأَوَّلُونَ عَلَيْهِ

(ابن جرير، طب. عن أبي مالك الشَّعْرِي)

RE. 462/8 (*Lâ ehàfu alâ ümmeti illa selâse hilalin: En yeksüre lehüm mine'l-mali, feyetehasedûne feyaktetilûne; ve en yufteha lehümü'l-kitâbe, ve ehaze'l-mü'minü ve*

⁵ Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.III, s.293, no:3442; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.338, no:534; Ebû Malik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.200, no:29051; *Camii'l-Ehadis*, c.XV, s.465, no:15949.

yebtagî te'vîlihî, ve leyse yalemu te'vilehu illa'llàhu; ve en yerev zâ ilmihim ve yudayyeùhu velâ yübâlûne aleyh.)

(Lâ ehàfu alâ ümmeti illa selâse hilalin)
“Ümmetim için şu üç durumdan başka bir şeyden korkmam. Şu üç durum tehlikeli, onlardan korkarım. Ümmetimin başına bunlar gelirse onlara zarar verir diye endişe ederim, başka şeyden korkmam!” diyor.

Bu üç şey neymiş?

(En yeksüre lehüm mine'l-mali, ve yetehasedûne feyaktetilûne) “Onların malları çoğalır, birbirlerini çekemezler, birbirleriyle çatışırlar, mal kavgası yaparlar.”

Şimdi fukaracık, hepsi muhtaç, bir hurma yiyecek durumda... Peygamber Efendimizin ashabı sıkıntılı. Mal yok, mülk yok; kimisi koyun postuna bürünmüş, kimisinin üstündeki giyeceği omuzunu örtse dizi açılıyor, dizini örtse omuzu açılıyor. Kimisinin kocası örtü örtündüğü zaman, karısı evde bekliyor ki gelsin de namazımı kılayım filan diye. Öyle sıkıntılı devre çekmişler.

Bir adamcağız Peygamber Efendimizin ashabından, sabah namazını kıldı mı, selâm verilir verilmez çıkar acele gidermiş mescidden... Ötekiler de ayıplarlanmış yahu Peygamber Efendimizin arkasından namaz kıldın mübarek adam, otursan biraz tesbih çeksen, biraz İşrak vaktine kadar sevap kazansan ya ne bu acelen selam verince gidiyorsun diye.

Bir tanesi de bunu hatalı gördüğü için, Allah rızası için nasihat etmek üzere söylemiş, demiş ki:

“—Ey filanca niye böyle yapıyorsun? Otursan da biraz zikir, tesbih yapsana.”

O da utana sıkıla demiş ki:

“—Namaz kılmanın şartlarından birisi örtünmek ya, evimizde örtünecek bir tek elbise var. Ben örtünüyorum, camiye geliyorum, sabah namazını kılıyorum, süratle eve gidiyorum ki, namaz vakti çıkmadan yetişeyim de hanım da onu örtünsün de namazı kılabilisin. Bir örtücük var; ikinci örtü yok ki o orada namaz kılsın, bu burada namaz kılsın. Böyle yoksulluk çekmişler, böyle mahrumiyetlere uğramışlar sevgili kardeşlerim, bizim ne kadar nimetler içerisinde olduğumuzu oradan anlayıverin.

Bir hurmayı bir birisi emmiş, yutmamış, ötekisine vermiş. O yutmamış, emmiş biraz, ötekisine vermiş. Öbürü emmiş biraz... Öyle öyle idare etmişler. Su yok, hurma yok, gıda yok, giyecek yok. Ondan demiyor Peygamber Efendimiz. “Malınızın çoğalmasından endişe ederim!” diyor. “Malınız çoğalır da birbirinize hased edersiniz, çarpışırsınız. Mal kavgası yaparsınız.” diye korkarım diyor.

Muhterem kardeşlerim! Mal kavgası yapmayın! Miras kavgası yapmayın! Başka insanlarla şu dünya metaı için çekişip çatışıp, zulmetmeyin, gadretmeyin, haksızlık etmeyin, hırsızlık etmeyin!

Yapılıyor bu işler, maalesef yapılıyor. Hele mi-rasta... Nice kardeşler düşman oluyor. Biliyo-rum. Çok iyi biliyorum. Hele hele ticarete nice ortaklar birbirlerini aldatıyor. Biliyorum. Aldat-maması lazım ama... İşte Peygamber Efendimiz bu mal sevgisinin insanları ne hale düşürdüğü-ne, ne kadar tehlikeli olduğuna işaret ediyor.

Malı sevip ahireti helak etmeyin! Mala yapışıp ahiretimizi mahvetmeyelim. Bu dünyada ev yapıp da ahireti berbat etmeyelim. Bu dünyada sefa sürüp de cehennemde yanmayalım. Tok gözlü olalım. Helâlinden isteyelim, haramı bana gerekmez diyelim. Kendimizin olmayan mala elimizi sürmeyelim. Şu sokağa bir cüzdan düşse, sahibi dönüp gelip alıncaya kadar orada durabilmeli cüzdan. O kadar tok gözlü olmalı Müslümanlar. Eskiden öyleymiş. Ezilmesin diye kenara koyuverirlermiş. Kenara koyuverirlermiş, dönüp gelen geri alabilirmiş yani. Kapılar açılmış.

Bizim köylerimizde, ben bilirim, hiç kapıların kilitlenmesi yoktur. Kapı açıktır. Yalnız evde olmadığını belirtmek için kapının iki halkası arasına, örme dediğimiz ipi şöyle bir iki dolandırırırler. Yani ben evde değilim demek; içeri girdiğin zaman boşuna seslenip zaman kaybetme, evde yokum demek.

Yoksa o kapıyı çeker, açar, içeri girebilir insan. Kilitli değildir yani. Kapılar açıktır, açıktı. Eskiden böyleydi. Kimse kimsenin malına göz dikmezdi. Herkes helâlini düşünürdü çünkü... İslâm öğretiliyordu ve İslâm'a göre herkes kimsenin malına göz dikmeden öyle yaşıyordu.

Şimdi bozuldu. Şimdi kilit üstüne kilit vuruyorsun, gene camdan bacadan giriyor. Su borusundan yedinci kata tırmanıp hırsızlık yapıyor. Camiyi soyuyor, parmaklıkları kesiyor, kurşununu çalıyor. Mezarı soyuyor, sandukayı soyuyor adam... Gözü dönmüş, ne yapacağını şaşırılmış bir topluluk.

Neden? İslâm olmadı mı böyle olur.

Hâlâ da İslâm'a çatıyor millet sağda solda... Hâlâ bilmem Kuran kursu açılacağına İngilizce kursu açılıymış da, şuymuş da buymuş da... Yahu sen ne anlarsın cemiyete neyin fayda vereceğini? Sen ne anlarsın? Sen oturmuşsun orada, dünyadan habersiz... Senin şu cemiyetten haberin yok. Bu insanların Müslüman olmadıkları zaman, İslâm terbiyesi almadıkları zaman ne kadar canavarlaştıklarını bilmiyorsun ki sen.

Sen git bakalım şu kenar mahallelere, İslâm terbiyesi almayan insanların özel hayatlarını bir kurcala. Cinsi bakımdan durumları nasıl, ticari bakımdan durumları nasıl, namus bakımından durumları nasıl, birbirlerine bakışları nasıl. Kardeş kardeşin karısına göz dikeyor! Allah korusun, İslâm olmadı mı mahvoluyor, cemiyet yıkılıyor, milletin haberi yok. Bindiği dalı kesmekle meşgul.

Birisi demek ki bu mal sevgisiymiş insanları perişan duruma düşüren. Malı sevip Allah sevgisinden mahrum kalmayın. Haksızlık etmeyin, etmeyelim. Allah verir. Allah tok gözlü olana gene verir, daha çok verir. Onun için başkasının malına hased edip de mal kavgası yapmayın.

(*Ve en yufteha lehümü'l-kitâbe, ve ehaze'l-mü'minü ve yebtagî te'vîlihî*) “Ve kitabı açarlar, Müslüman başlar kitabı kendine göre te'vil etmeye. Kur'an-ı Kerim'i kendine göre te'vil eder. (*Ve leyse yalemu te'vilehu illa'llàhu*) Halbuki te'vilini Allah'tan başkası bilmez.”

Herkes bir şey söylüyor. Şimdi bir hocaya demişler ki:

“—Yahu sen kadınlara el öptürüyormuşun, ellerini tutuyormuşun kadınların... Yapma böyle!”

Kurandan ayet okumuş.

“—Yahu, Kuran'da erkek kadına el öptürür.” diye ayet yok.

Ne okudu? Ne okuduğunu bilmiyoruz ama bir şey te'vil etti oradan, onu söylüyor.

Peygamber Efendimiz, kendisine bey'at için gelen kadınların elini sıkmadı. El öpmek, el sık-mak yok İslam'da... Kadının elini şey yapmak yok. Peygamber Efendimiz erkeklerle musafaha etti ama kadınlarla musafaha yapmadı biat ederken... Uzaktan bey'at aldı. Yani tabi kadınlara vaaz verdiği oldu, söz söylediği oldu da...

Meselâ, yaşlı bir kadın kızıyor:

“—Öp bakalım elimi!”

Yahu ben el öperim, el öpmekten benim dudaklarım aşınmaz ama İslam'da yok bu... Onun için yapmıyorum. Onun için elsıkmıyorum. Millet hakaret sayıyor. Yahu hakaret değil teyze, ben sana kızmıyorum. Sana karşı bir hürmetsizlik

manasında değil. Tamam bayramın mübarek olsun ama, müsaade et de elini öpmeyeyim, kenarda durayım!

Anlamıyor. Aksine bu sefer hoca da —hangi hocaysa— el öptürüyor, kadınlarla düşüyor kalkıyor.

“—Efendim bana dokunmaz, bana zararı olmaz.”

Sana zararı olsa da olmasa da sen hatalı iş yapıyorsun, Peygamber Efendimizin sünnetine aykırı iş yapıyorsun. O aykırı işi yapmayacaksın. İsterse zararı dokunmasın.

Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyurdu ki:⁶

مَنْ قَالَ فِي الْقُرْآنِ بِرَأْيِهِ فَأَصَابَ فَقَدْ أَخْطَأَ

(طب. هب. ن. ت. غريب، وابن جرير، والبغوي، وابن أنباري عن جندب)

RE. 436/7 (*Men kàle fi'l-kur'âni bi-re'yihî, feesàbe, fekad ahtaa*) “Kim Kur'an-ı Kerim'de kendi fikriyle, kendi kanaatiyle, kendi görüşüyle bir söz söylerse, (*feesàbe, fekad ahtaa*) isabet etse bile hata etmiş olur. Bir insan kendi aklından, kendi mantığından Kur'an-ı Kerim ayetlerini yorumlarsa, isabet etse bile hata eder.”

⁶ Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.208, no:2876; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.163, no:1672; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.423, no:2277; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.90, no:1520; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.450; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXI, s.6; Ruyânî, *Müsned*, c.III, s.99, no:949; Cündeb RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.16, no:2957; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXI, s.163, no:23211.

“İsabet etse bile hata eder!” ne demek? Usûl yanlış, öyle şey yok. Yani kendi bildiğine te’vil etmek yok. Bu kitabı rayından çıkartırsınız, haramı helâl gösterirsiniz, helâli haram gösterirsiniz, dinin temellerini sarsarsınız.

Peygamber Efendimiz nasıl anlatmışsa, onu anlat! Ulemamız; bu işi bilen müctehidlerimiz, büyüklerimiz ne demişse, ona göre açıklama yap! Sen kendin, kendine göre yorum yapamazsın ki? Aklın az, bilgin az... İslam’ı iyi tanımıyorsun. İslam’ın nizamının inceliklerine vakıf değilsin. Onun için büyük mütehassısın sözünü dinle!

Doktor sana ne diyorsa, dinliyorsun.

“—Yemek yeme!” deyince, yemekten vazgeçiyor.

“—Tuzlu yeme!” diyor, tuzu bırakıyor.

“—Tatlı yeme!” diyor.

Bu kadar güzel tatlı yemekler, tatlı baklavalar, kaymaklar bırakılır mı? Bırakıyor. Niye? Doktor dedi diye...

“—Efendim kolesterolü artar, kalbine şöyle zararı olur, damar sertleşir.” deyince, ona itimat ediyor, perhiz yapıyor.

Pekiye, din alimine niye uymuyorsun? Niye kendi bildiğine, seni mahvedecek şeylerin peşine gidiyorsun? Saygısızlık.

Yani, Allah’ın kitabını kendi bildiğine tevil etmek yok. Peygamber Efendimiz nasıl anlatmışsa, öyle anlayacaksın Kuran’ı... Tefsir kitaplarında hakiki alimler nasıl bildirmişse öyle belleyeceksin. Senin bildiğin gibi değildir iş.

Meselâ, bir yanlış tevilden anlatayım. Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

(الحجر: ٩٩)

(*Va'büd rabbeke hattâ ye'tiyeke'l-yakîn*) “Sana yakîn gelinceye kadar Rabbine ibadet et!” (Hicr, 15/99)

Şimdi zındıklar almışlar bu ayet-i kerimeyi, diyorlar ki:

“—İnsanda *yakîn* hasıl oldu mu, yani sağlam kuvvetli iman hasıl oldu mu, ibadet etmeye ihtiyaç kalmaz. O zaman namaz kılmayabilir, oruç tutmayabilir, hacca gitmeyebilir, hayr u hasenat yapmayabilir.”

“—Neden?”

“—*Yakîn* geldi Rabbine...Ayette böyle bildiriliyor.”

Hayır! Oradaki *yakîn*, ölüm demek. Adam Arapçayı bilmiyor, Arapçanın inceliğini bilmiyor. Buradaki *el-yakîn*, *el-mevt* demek.

Başka bir ayet-i kerimede, kâfirlerin niye cehenneme girdiği sorulduğu zaman kendilerine, diyorlar ki:

لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمِ الْمِسْكِينَ

(المدثر: ٤٣ - ٤٤)

(*Lem nekü mine'l-musallîn*) “Namaz kılıcılar değildik biz dünyadayken... (*Velem nekü nut'imü'l-miskîn*) Miskini, fakir idoyurmuyorduk;

ikram, yardım da yapmıyorduk.” Fakire acıyıp da onu doyurma işini de yapmıyorduk.

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بَيَّوْمِ
الدِّينِ حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ

(المدر: ٤٥ - ٤٧)

(*Fekünnâ nahûdu mea'l-hâidîn*) “Bâtıla dalanlarla birlikte biz de dalardık. Eğlenenler; keyif, zevk peşinde koşanlarla beraber biz de İslam’la alay ederek vakit geçiriyorduk. (*Ve künnâ nükezzibü yevmi’d-dîn*) Ceza gününü yalanlardık. (*Hattâ etâne’l-yakîn*) Sonunda bize yakîn geldi, ölüm geldi.” (Müddessir, 74/45-47)

Ne gelmiş? *Yakîn*, ölüm demek işte... Bu ayet-i kerimede kâfirin başına ne geldiği bildiriliyor. Ölüm mânâsına geldiği anlaşıyor.

Öbür taraftaki adamın, *yakîn*’i kuvvetli iman mânâsına alması, bir yanlış te’vildir. Dinden çıkmaktır, zındıkça bir şeydir. Bunu erbabı bilir ama, bilmeyen ona yanlış mânâ verip insanı yoldan çıkartır.

“—Namazı bırakıvereyim artık, çok olgunlaştım!”

Sen çok ham kalmışsın, hatta için bozulmuş senin... Senin için bozulmuş tamamen!

Hani bazen karpuzu alıyorsun;

“—Yok, bu karpuzu alma!” diyorlar.

“—Niye? Güzel, dışı güzel...”

Kenara bir atıveriyor, patlıyor. İçi ekşimiş, sirke olmuş.

Karpuzun karpuzluğu kalmamış. Sen ondan beter olmuşsun!

Onun için, kendi re'yiyle te'vil etmek yok. Esaslı, rivayete dayanan olmalı!

Gelelim üçüncü korktuğu şeye Peygamber Efendimizin...

Üçüncü tehlike nedir?

3. (*Ve en yerev zâ ilmihim*) “Benim ümmetimin fertleri, ilim sahibi olan kişileri görürler aralarında... (*Ve yudayyeûhu*) Ama hürmet etmezler, kıymetini bilmezler, harcarlar adamı...” *Dayya'*, harcamak demek, kaybetmek demek. “Yok ederler, kaybederler. (*Velâ yübâîlûne aleyh*) İlim sahibine kulağını vermezler, lafını dinlemezler. Bir kulaklarından girer, diğer kulaklarından çıkar.”

“—Sen kimsin?”

Alimmiş ya, fukaracık, kenarda oturuyor. Parası yok, arabası yok, mersedesi yok... Kim dinler onun sözünü?

“—Bu kim?”

Bu; ağa, beldenin ağası, fabrikatör, şu kadar parası var, bu kadar şeyi var, oo cebine elini soktu mu şu kadar para dağıtır. Hürmet buna, ye kürküm ye...

E bu alim? Fukaracık, hiç kimsesi yok, öksüz, yoksul, bir kulübede oturur. İlmi var, derya gibi... Harcıyorlar, kıymetini bilmiyorlar.

“—Bundan korkarım!” diyor Peygamber Efendimiz. “Alimlerini görürler, harcarlar. Kıymetini bilmezler ve ona gereken saygıyı, hürmeti göstermezler.” diyor.

Muhterem kardeşlerim, Allah’a ibadet edin! Allah’a ibadet ilimle olur, ilmi öğrenmek için alime hürmet edin! Allah için ilmi sevin, ilim için alimi sevin, alimden ilmi öğrenmek için alime hürmet edin! Yani neticede Allah’a güzel kulluk yapmanıza vasıta bunlar... Yoksa başka bir şey için değil.

Sonra, Allah’ın sevgili kullarını sevmekte fayda var. Hain kullarını da sevmemek lâzım! Allah’ın kötü yolda giden hırsızını, arsızını, katilini, edepsizini de sevmemek boynumuzun borcu... Allah’ın sevmediği insanı sevmemek vazifemiz!

Sevmediğini seversen ne olur? Allah’a düşmanlık etmiş olursun. Allah’ın sevmediğinin koluna giriyorsun, Allah’la harp eden insana destek oluyorsun, olmaz. Allah’ın sevdiği kulu seveceksin. Sevdiği kulu sevmezsen ne olur? O da Allah’a harp etmek gibi olur. Allah’ın sevdiği kulları, yolunca giden kulları seveceksin; Allah’ın yoluna aykırı giden, muzır kulları sevmeyeceksin. Allah için sevmek, Allah için buğzetmek...

“—Peki o muzır kul iyi insan olursa...”

O zaman seversin. Hapisten çıktı ama, tevbekâr oldu, iyi insan oldu, şimdi ıslah oldu.

“—Allah razı olsun, ver elini öpeyim!”

Öpersin, neden? Islah oldu, tevbe etti ne güzel! Allah tevbesini kabul etmiştir inşallah... O zaman hürmet ederiz.

Bizim kızgınlığımız günaha... Günahı işleyen kimseye değil. Günaha kızıyoruz biz, günahıtan

kurtuldu mu, adam bizim adamımızdır yine; severiz, sayarız. Günahına kızarız, günahına prim vermeyiz, alkış tutmayız. Günah yaptığı zaman kaşımızı çatarız, söyleriz:

“—Kardeşim hata ettin, bu günahı bırak. Bırakırsan gene severim!”

Çocuğumuza ne diyoruz bazen?

“—Dur, öyle yapma! Öyle yaparsan, sevmem...”

Bırakıyor.

“—Gel bakalım kucağıma!” diyoruz, şap şup öpüyoruz yanağını, seviyoruz.

Neden? İstemediğimiz şeyi yapmadı diye...

e. Peygamber SAS Efendimiz'in Şefaati

Sayfayı tamamlayayım, bir hadis daha okuyayım. Sayfa bitmiş olsun.

Peygamber Efendimizin şefaatinin anlatıyor bu hadis-i şerif. Müjdeli olduğu için ekledim. “Bu hadisi bitirince başka bir şey demeyeceğim!” dedim ama gözümün ucuyla baktım, müjde var. Terlediniz; terin arkasından bir müjde olsun diye, son ikram olsun diye...

Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:⁷

⁷ Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.146, no:7771; Ebu Ya'la, *Müsned*, c.V, s.172, no:2786; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.I, s.64, no:229; *Camii'l-Ehadis*, c.XV, s.466, no:15953.

مَا أَزَالُ أَشْفَعُ وَأُشْفَعُ حَتَّى أَقُولَ يَا رَبِّ شَفِّعْنِي
فِيمَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَيُقَالَ لَيْسَتْ هَذِهِ لَكَ وَلَا
لِأَحَدٍ قَبْلَكَ هَذِهِ لِي فَلَا يَبْقَى أَحَدٌ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ، إِلَّا خَرَجَ مِنْهَا

(الدِّيلْمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

RE. 462/9 (*Lâ ezâlû eşfau ve üşeffau, hattâ ekûle: Yâ rabbi, şeffi'nî fimen kâle: Lâ ilâhe illa'llah. Feyukâl: Leyset hâzihi leke, velâ li-ehadin kableke; hâzihi lî, felâ yebkâ ehadun kâle: Lâ ilâhe illa'llah, illâ harace minhâ*)

(*Lâ ezâlû eşfau*) “Şefaât edip dururum.” Şimdi hesap bitti, cennet ehli cehennem ehli ayrıldı. Cehenneme atılmaya başladılar. Ehli cehennem cehenneme girdiler; cennete gidecekler cennete gitti. Peygamber Efendimiz ortaya çıkıyor, şefaât ediyor:

“—Yâ Rabbi şunu bana bağışla, şunu cehenneme sokma, bunu cennetine sok ya Rabbi! Şunu cennetine sok ya rabbi, bunu affet ya rabbi!” diye şefaât eder dururum diyor.

(*Lâ ezâlû eşfau*) “Şefaât edip dururum. (*Ve uşeffau*) Şefaâtım de kabul olunur Allah indinde...”

“—Pekiye peygamberim, sevgilim, sevgili habibim, iste! Senin dilediğini vereceğim diye Allah-u Teala Hazretleri şefaâtini de kabul ediyor. Yani şefaâtini muteber sayıyor, şefaâtine izin veriyor.”

(*Hattâ ekûle*) Nihayet diyecekmiş ki Peygamber Efendimiz

(*Yâ rabbi, şeffi'nî fîmen kâle: Lâ ilâhe illa'llah*) “Ya rabbi, izin buyur, bir de *Lâ ilâhe illa'llah* diyenlere şefaât edeyim, onları da cehennemden çıkar ya Rabbi!” diye, öyle bir edeple ister Allah-u Teala hazretlerinden.”

(*Feyukâl*) Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurur ki:

(*Leyset hâzihi leke*) “Ey peygamberim bu senin işin değil!” Eyvah! Bu senin işin değil diyor. (*Velâ li-ehadin kableke*) Ne senin işin Peygamberim, ne de senden önce bir başkasının işi! Kimsenin işi değil bu... (*Hâzihî lî*) Bu benim işim ey peygamberim.”

(*Felâ yebkâ ehadun kâle: Lâ ilâhe illa'llah, illâ harace minhâ*) “Her kim ki *Lâ ilâhe illa'llah* demiştir, hiçbirisi kalmaz, hepsi cehennemden çıkar. Ben, *Lâ ilâhe illa'llah* diyeni cehennemde bırakmam!”

Onun için Rabbimiz bizi şu kelime-i tevhidin ehli eylesin... Hakiki *Lâ ilâhe illa'llah* diyenlerden eylesin... Cennetine ilk girenlerden eylesin... Cehennemine hiç düşmeden cennete girenlerden eylesin... Sevdiklerimizle, cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

22. 06. 1986 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

